

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15CoKR/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114215636
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4114215636.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Martiny Balegovej, v právnej veci žalobcu: Matej Brucker, nar. 24.11.1989, bytom Komenského 6, 949 01 Nitra, zastúpený: BIZOŇ&PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02, Bratislava, IČO: 36 833 533 proti žalovanej: JUDr. Tatiana Timoranská, so sídlom Podzámska 32, 940 01 Nové Zámky, správca konkurznej podstaty úpadcu: E. J., nar. XX.XX. XXXX, bytom T. 6, XXX XX Nitra, o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 23Cbi/26/2014-108 zo dňa 15.6.2015, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 23Cbi/26/2014-108 zo dňa 15.6.2015 **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Nitra rozhodol o podanom návrhu žalobcu o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty tak, že žalobu zamietol a súčasne žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu mal preukázané, že žalovaná, správkyňa konkurznej podstaty, zapísala sporné nehnuteľnosti do všeobecnej podstaty úpadcu dôvodne, nakoľko na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.07.2009 nenadobudol vlastníctvo k týmto nehnuteľnostiam žalobca. Vlastnícke právo možno nadobudnúť iba na základe platne uzatvorenej zmluvy. Kúpna zmluva o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam uzatvorená medzi žalobcom, úpadcom a W. J. je neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože odporuje zákonu. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatná zmluva nielen keď svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, ale aj keď ho obchádza. Obchádzanie zákona znamená, že právny úkon neodporuje výslovnému zneniu zákona, ale sleduje cieľ, aby zákon dodržaný nebol. Úpadca uzatvoril zmluvu v rozpore so zákonom, pretože podpis na kúpnej zmluve uznal pred notárom za svoj dňa 30.07.2009, teda v deň, keď mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie. Aj napriek tomu, že súdny exekútor ho v upovedomení poučil o tom, že mu zakazuje nakladať s majetkom, podal úpadca návrh na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, povolenie vkladu, na Správu katastra v Nitre dňa 31.07.2009, teda deň nasledujúci po dni, kedy mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie a oznámenie o zákaze nakladať s nehnuteľnosťami. Úpadca uzavretím kúpnej zmluvy a podaním návrhu na vklad na kataster nehnuteľnosti porušil zákon. Napriek tomu, že mal zákaz nakladať s nehnuteľnosťami overil v deň doručenia oznámenia exekútora svoj podpis na zmluve tak, aby spĺňala zákonnú podmienku upravenú v § 42 ods. 3 zákona č. 162/1995 Z. z. Katastrálny zákon a následne podal návrh na vklad. Nemôže používať súdnu ochranu konanie

osoby, ktoré je v rozpore so zákonom alebo sa ho snaží obísť. Úpadca sa snažil obísť zákon tak, aby z jeho majetku nemohol byť uspokojený veriteľ dlžníka, za ktorého prevzal na seba ručiteľský záväzok, jeho konanie naplnilo znaky trestného činu poškodzovania veriteľa, teda jeho konanie bolo v rozpore so zákonom. Právny úkon, ktorý je v rozpore so zákonom alebo sa ho snaží obísť je absolútne neplatným právnym úkonom. Keďže kúpna zmluva o prevode vlastníckeho práva je neplatná, žalobca nemohol z neplatnej zmluvy nadobudnúť vlastnícke právo a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.,

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie, prípadne napadnutý rozsudok zruší a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. V odôvodnení podaného odvolania poukázal na to, že:

a) žalobcovi sa postupom súdu prvej inštancie odňala možnosť konať pred súdom (§205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) OSP).

b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b) OSP)

c) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) OSP)

d) napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) OSP.

5. Kúpna zmluva zo dňa 06.07.2009, V 4318/09, predmetom ktorej bol prevod vlastníctva nehnuteľností na žalobcu (ďalej ako „Kúpna zmluva“) je platný právny úkon, na základe čoho žalobca ako vlastník nehnuteľností má právo vylučujúce ich zapísanie do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu.

a) kúpna zmluva bola uzavretá a podpisy na nej boli osvedčené ešte pred doručením upovedomenia o začatí exekúcie, opak žalovaná nepreukázala,

b) súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že úpadca podal návrh na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, táto skutočnosť v konaní preukázaná nebola,

c) samotné podanie návrhu na zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam po doručení upovedomenia o začatí exekúcie (aj keby bol tento podaný úpadcom), ale na základe zmluvy uzavretej pred jeho doručením (vrátane osvedčenia podpisov prevádzajúcich), nemá za následok neplatnosť príslušnej zmluvy,

d) prípadný úmysel úpadcu ukrátiť svojho veriteľa (ktorý ale preukázaný nebol) nemá za následok neplatnosť Kúpnej zmluvy, ale zakladá nanajvýš právo domáhať sa vyslovenia jej neúčinnosti prostredníctvom odporovacej žaloby podanej v zmysle ustanovení § 42a a nasl. Občianskeho zákonníka, resp. § 57 a nasl. zákona č. 7/2005 Z. z.,

e) napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, pretože:

(i) súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevedel, s ktorým zákonom, resp. s ktorým ustanovením ktorého zákona má byť Kúpna zmluva v rozpore,

(ii) súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí nevedel, ktorý zákon, resp. ktoré ustanovenie ktorého zákona sa mal úpadca snažiť obísť uzavretím Kúpnej zmluvy,

(iii) súd prvej inštancie, napriek tomu, že v napadnutom rozhodnutí upozornil, že „vlastnícke práva k nehnuteľnostiam mal žalobca nadobudnúť až povolením vkladu dňa 04.08.2009, kedy nadobudlo rozhodnutie o povolení vkladu účinnosť“, tak už bližšie nevedel, aký vplyv má podľa neho táto skutočnosť na platnosť Kúpnej zmluvy,

(iv) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že úmysel ukrátiť veriteľov nemá za následok neplatnosť Kúpnej zmluvy, ale zakladá nanajvýš právo domáhať sa vyslovenia jej neúčinnosti prostredníctvom odporovanej žaloby (prednes právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 13.10.2014),

(v) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že v predmetnom trestnom konaní sp. zn. 2T/129/2013 bolo rozhodnuté trestným rozkazom bez vykonania dokazovania,

(vi) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že ani prípadné spáchanie trestného činu nespôsobuje bez ďalšieho neplatnosť príslušného právneho úkonu,

(vii) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že ustanovenie § 239 Trestného zákona vyžaduje platnosť právneho úkonu, pretože neplatným právnym úkonom nemôže dôjsť k zmareniu uspokojenia veriteľa.

(viii) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii nemá za následok neplatnosť právneho úkonu žalovaného, ale zakladá nanajvýš právo domáhať sa vyslovenia jej neúčinnosti prostredníctvom odporovanej žaloby,

(ix) súd prvej inštancie sa nevysporiadal s argumentáciou žalobcu, že úpadca za prevod nehnuteľností obdržal primerané protiplnenie.

6. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná, pričom navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

7. V obsahu podaného vyjadrenia poukázal na to, že je nesporná skutočnosť, že prevodom vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam úpadca zmaril vykonanie exekúcie a uspokojenie pohľadávky v tom čase žalobcu v exekučnom konaní, VÚB a.s. Zmluvu o porevode nehnuteľnosti podpísal po tom, čo mu bolo doručené nie všeobecné upovedomenie o začatí exekúcie, ale upovedomenie, v ktorom mu exekútor zakázal nakladať s konkrétnou nehnuteľnosťou, čo je zásadný rozdiel oproti situácii, na ktorú poukazuje žalobca v rozhodnutí NSSR 1 Cdo 76/2007. Už samotná táto skutočnosť potom zakladá neplatnosť právneho úkonu, ktorou úpadca previedol nehnuteľnosť na žalobcu. Úpadca sa svojim konaním dopustil trestného činu poškodzovania veriteľa, konal teda v rozpore so zákonom, inak by nebol zrejme uznaný z tohto skutku za vinného. Je nepodstatné, či sa tak stalo trestným rozkazom alebo rozsudkom, stav na základe právoplatného trestného rozkazu je nezvratný a táto skutočnosť, pokiaľ ide o konanie v rozpore so zákonom je už len s poukazom na tento trestný rozkaz poukázaná. Neúčinným môže byť len právny úkon, ktorý je platný. Ak teda súd zistil dôvody neplatnosti právneho úkonu, žalovaný sa odporovateľnosti ani nebude môcť domáhať, pričom na neplatnosť právneho úkonu súd musí prihliadať aj zo zákona.

8. Podľa ust. § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred na úradnej tabuli a webovej stránke súdu podľa § 219 ods. 3 CSP.

10. Rozsudok bol vyhlásený dňa 11.4.2017.

11. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. S poukazom na vyššie citované zák. ust. teda odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne a správne zistil skutkový stav a vec vecne správne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov.

13. Vychádzajúc z obsahu predloženého spisu vykonaného dokazovania, ako aj zisteného skutkového stavu odvolací súd poukazuje na to, že dňa 27.07.2009 vyhotovil súdny exekútor JUDr. Jozef Martišík upovedomenie o začatí exekúcie, pričom v zmysle ust. § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku zakázal E. Bruckerovi, aby odo dňa doručenia tohto upovedomenia nakladal so svojim majetkom, ktorý podľa exekučného poriadku podlieha exekúcii okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky žalobcu. Predmetné upovedomenie úpadca prevzal dňa 30.07.2009. Uvedené skutočnosti vyplývajú z čl. 68, 69 a 70 pripojeného trestného spisu 2T/129/2013. V konaní bolo taktiež preukázané, že žalobca uzavrel s úpadcom E. J. a W. Bruckerovou dňa 06.07.2009 kúpnu zmluvu, ktorou nadobudlo vlastníctvo k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. 3383 a č. 3686. Kúpna zmluva a návrh na správu katastra Detva bol doručený dňa 31.07.2009.

14. S poukazom na vyššie uvedené je teda nepochybné, že v čase podania návrhu na príslušný kataster mal úpadca vedomosť o začatí exekučného konania pod č. EX 224/09 na návrh žalobcu VÚB a.s., Bratislava. V konaní bolo taktiež preukázané, že úpadca E. Brucker bol v trestnom konaní 2T/129/2013 uznaný vinným zo spáchania prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) ods. 4 Trestného zákona a to v súvislosti s vyššie uvedeným skutkovým stavom, nakoľko veriteľovi VÚB, a.s. Bratislava spôsobil prevodom nehnuteľnosti značnú škodu vo výške 53.300 eur.

15. Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa teda odvolací súd nestotožnil s argumentáciou žalobcu, ktorý poukazoval na obdobnosť skutkového a právneho stavu, po ktorom bolo rozhodované Najvyšším súdom SR v konaní 4Cdo 107/2007. Prejednávaná vec je však skutkovo a právne odlišná a to v tom, že E. J. - úpadca bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a), ods. 4 Trestného zákona. Uvedená skutočnosť má podstatný vplyv na posúdenie, či v prípade konania žalovaného v rozpore s ust. § 47 ods. 1 písm. b) Exekučného poriadku takéto konanie zakladá sankciu podporovateľnosti právnych úkonov, resp. či takéto konanie možno považovať za absolútne neplatný právny úkon. V tomto prípade sa teda odvolací súd priklonil k právnomu názoru vyslovenému v rozhodnutí NS ČR pod sp. zn. 22Cdo 3549/2011 zo dňa 16.08.2013, podľa ktorého právny úkon, ktorý svojim obsahom naplní skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa je právnym úkonom protiprávnym v rozpore so zákonom a teda neplatným podľa § 39 Obč. zák. Tým, že úpadca neobdržal uzavretím Kúpnej zmluvy peňažné prostriedky na úhradu svojho záväzku voči veriteľovi, nakoľko kúpnu cenu započítal so svojim záväzkom voči kupujúcemu, bol nepochybne v trestnom konaní preukázaný úmysel úpadcu poškodiť veriteľa, nakoľko už v čase uzavretia kúpnej zmluvy musel mať vedomosť o tom, že ako ručiteľ má značný finančný záväzok voči veriteľovi VÚB a.s., Bratislava. Uvedené taktiež podporuje záver, podľa ktorého, ak reálny úkon odporuje trestnému zákonu, alebo ho obchádza, má to za následok absolútnu neplatnosť zmluvy podľa § 39 Obč. zák.

16. S poukazom na vyššie uvedené, ako aj dôvody napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.